

Tide Bus Danmark A/S

Egegårdsvej 20
5260 Odense S
CVR-nr. 31347963

Årsrapport 2017

Godkendt på selskabets generalforsamling, den 03.04.2018

Dirigent

Navn: Roger Rong Harkestad

Indholdsfortegnelse

	<u>Side</u>
Virksomhedsoplysninger	1
Ledelsespåtegning	2
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	3
Ledelsesberetning	6
Koncernens resultatopgørelse for 2017	10
Koncernens balance pr. 31.12.2017	11
Koncernens egenkapitalopgørelse for 2017	13
Koncernens pengestrømsopgørelse for 2017	14
Koncernens noter	15
Modervirksomhedens resultatopgørelse for 2017	22
Modervirksomhedens balance pr. 31.12.2017	23
Modervirksomhedens egenkapitalopgørelse for 2017	25
Modervirksomhedens noter	26
Anvendt regnskabspraksis	33

Virksomhedsoplysninger

Virksomhed

Tide Bus Danmark A/S
Egegårdsvej 20
5260 Odense S

CVR-nr.: 31347963
Hjemsted: Odense Kommune
Regnskabsår: 01.01.2017 - 31.12.2017

Bestyrelse

Roger Rong Harkestad, formand
Stein Arnfinn Jakobsen, næstformand
Eirik Strat Sandnes
Janicke Stople
Torben Rasmussen, medarbejderrepræsentant
Jørgen Bitsch, medarbejderrepræsentant

Direktion

Steen Rügge, direktør

Bank

Nordea Bank A/S
Vestre Stationsvej 7
5100 Odense C

Advokat

Kielberg Advokater
Hunderupvej 71
5100 Odense C

Revisor

Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
Tværkajen 5
Postboks 10
5100 Odense C

Ledespåtegning

Bestyrelsen og direktionen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 01.01.2017 - 31.12.2017 for Tide Bus Danmark A/S.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af virksomhedens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31.12.2017 samt af resultatet af virksomhedens aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 01.01.2017 - 31.12.2017.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Odense, den 19.03.2018

Direktion

Steen Rügge
direktør

Bestyrelse

Roger Rong Harkestad
formand

Stein Arnfinn Jakobsen
næstformand

Eirik Strat Sandnes

Janicke Stople

Torben Rasmussen
medarbejderrepræsentant

Jørgen Bitsch
medarbejderrepræsentant

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til kapitalejerne i Tide Bus Danmark A/S

Konklusion

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for Tide Bus Danmark A/S for regnskabsåret 01.01.2017 - 31.12.2017, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis, for såvel koncernen som selskabet samt pengestrømsopgørelse for koncernen. Koncernregnskabet og årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31.12.2017 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 01.01.2017 - 31.12.2017 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet". Vi er uafhængige af koncernen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Ledelsens ansvar for koncernregnskabet og årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et koncernregnskab og et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af koncernregnskabet og årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften, at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant, samt at udarbejde koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om koncernregnskabet og årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformation kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugere træffer på grundlag af koncernregnskabet og årsregnskabet.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, fortager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i koncernregnskabet og årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af koncernens og selskabets interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i koncernregnskabet og årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at koncernen og selskabet ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af koncernregnskabet og årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om koncernregnskabet og årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.
- Opnår vi tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for de finansielle oplysninger for virksomhederne eller forretningsaktiviteterne i koncernen til brug for at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og udføre koncernrevisionen. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om bl.a. det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om koncernregnskabet og årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af koncernregnskabet og årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med koncernregnskabet eller årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Odense, den 19.03.2018

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr.: 33963556

Anders Flou
statsautoriseret revisor
MNE-nr. mne32777

Gert Rasmussen
statsautoriseret revisor
MNE-nr. mne35430

Ledelsesberetning

	2017 t.kr.	2016 t.kr.	2015 t.kr.	2014 t.kr.	2013 t.kr.
Hoved- og nøgletal					
Hovedtal					
Nettoomsætning	474.181	383.934	476.224	520.276	488.401
Bruttoresultat	330.361	252.967	314.820	348.081	309.783
Driftsresultat	1.868	(18.200)	8.767	30.280	16.715
Resultat af finansielle poster	(5.584)	(3.740)	(4.573)	(8.420)	(8.092)
Årets resultat	(2.971)	(17.046)	3.303	17.406	7.863
Samlede aktiver	344.351	434.216	194.363	316.682	373.862
Investeringer i materielle anlægsaktiver	32.131	224.820	516	312	43.747
Egenkapital inkl. minoriteter	40.483	35.175	52.249	48.931	31.537
Pengestrømme fra driftsaktivitet	64.122	(15.077)	22.417	77.586	53.480
Pengestrømme fra investeringsaktivitet	(2.762)	(228.869)	47.649	9.359	(46.598)
Pengestrømme fra finansieringsaktivitet	(14.201)	189.287	(116.329)	(64.009)	1.203
Nøgletal					
Nettomargin (%)	(0,6)	(4,4)	0,7	3,3	1,6
Egenkapitalens forrentning (%)	(7,9)	(39,0)	6,5	43,3	24,9
Soliditetsgrad (%)	11,8	8,1	26,9	15,5	8,4

Hoved- og nøgletal er defineret og beregnet i overensstemmelse med nedenstående beregningsformler:

Nøgletal	Beregningsformel	Nøgletal udtrykker
Nettomargin (%)	$\frac{\text{Årets resultat} \times 100}{\text{Nettoomsætning}}$	Virksomhedens driftsmæssige rentabilitet.
Egenkapitalens forrentning (%)	$\frac{\text{Årets resultat} \times 100}{\text{Gns. egenkapital inkl. minoriteter}}$	Virksomhedens forrentning af den kapital, som ejerne har investeret i virksomheden.
Soliditetsgrad (%)	$\frac{\text{Egenkapital inkl. minoriteter} \times 100}{\text{Samlede aktiver}}$	Virksomhedens finansielle styrke.

Ledelsesberetning

Hovedaktivitet

Koncernens hovedaktivitet er at drive kollektiv transportvirksomhed ved personbefordring og anden hertil knyttet virksomhed.

Udvikling i aktiviteter og økonomiske forhold

Koncernens resultatopgørelse for 2017 udviser et underskud på 2.971 t.kr., og koncernens balance pr. 31. december 2017 udviser en egenkapital på 40.483 t.kr.

Tide Bus Danmark A/S indgår i den norske koncern Tide AS. Koncernen driver personbefordring og er blandt de største aktører på dette område i Norden.

Selskabet vidste, at det ville blive et krævende år i 2017, da selskabet startede en ny kontrakt op og stadig er præget af ældre dårlige kontrakter.

Ledelsen anser årets resultat som værende ikke tilfredsstillende.

Hovedaktionæren har i årets løb valgt at styrke virksomhedens kapitalberedskab og har derfor lavet en kapitalforhøjelse på 8.270 t.kr. i februar 2017 ved kontant indskydelse af likviditet.

Selskabet har i årets løb afgivet tilbud på nye kontrakter i Movia, Fynbus og Sydtrafiks områder.

Selskabet startede i juli nye rutebuskontrakter op i Kerteminde og Middelfart kommune. Ligeledes blev der i starten af august startet en kørselskontrakt op i Haderslev Kommune. I alt indsættes cirka 40 busser i de 3 kontrakter – der er indsat en blanding af nye og brugte busser.

Der er i 2017 afleveret kontrakter i Sønderborg, i og omkring Åbenrå og Tønder samt Vejen, da det ikke lykkes at genvinde disse. Ligeledes er det ikke lykket at genvinde Assens Kommune, hvorfor denne kontrakt skal afleveres i sommeren 2018.

Tilbage i starten af 2016 vandt selskabet regionalkørslen på Fyn og Langeland. I sommeren 2018 bliver de sidste busser i den kontrakt indsat – i alt ca. 16 busser på Langeland og i Assens.

2018 bliver ligeledes et udfordrende år. Det var derfor med stor tilfredshed, at selskabet i starten af januar måned fik at vide, at det havde vundet kontrakterne med regionalkørsel i trekantsområdet med i alt 25 kontrakts busser til start i sommeren 2018.

Usikkerhed vedrørende indregning og måling

Der er ikke forekommet usikkerhed ved indregning og måling i årsrapporten.

Usædvanlige forhold, der har påvirket indregning og måling

Koncernens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2017 samt resultatet af koncernens aktiviteter og pengestrømme for 2017 er ikke påvirket af usædvanlige forhold.

Forventet udvikling

Tide koncernen forventer i de kommende år at udvide aktiviteterne.

Ledelsesberetning

Der vil således blive givet tilbud på driften af de kollektive personbefordringsopgaver, som vurderes at være inden for Tide koncernens kerneområde.

Selskabet vil i 2018 stadig have udfordrende kontrakter, men flere vil være afviklet i løbet af 2017, og der forventes derfor en væsentlig resultatforbedring i forhold til 2017. Omsætningen forventes at ligge i intervallet 400-450 mio.kr., og der forventes et resultat for 2018 i størrelsesordenen 0-5 mio.kr.

Særlige risici

Drift

Det er ledelsens opfattelse, at der ikke er særlige forretningsmæssige risici. Ændringer i de væsentligste omkostningsniveauer er afdækket ved prisregulering af kørselskontrakter.

Miljømæssige forhold

Virksomhedens primære belastning af det eksterne miljø er i form af brændstofbelastning fra busser.

Virksomheden har i 2017 videreført, hvad der blev igangsat i 2013, forskellige aktiviteter, der skal medvirke til at reducere mængden af forbrugt diesel.

Selskabet er ISO 9001 Kvalitetscertificeret, ISO 14001 Miljøcertificeret og OHSAS 18001 Arbejdsmiljøcertificeret.

Selskabet og koncernen har ikke på nuværende tidspunkt etableret politikker for samfundsansvar.

Redegørelse for samfundsansvar

Selskabet og koncernen har ikke på nuværende tidspunkt etableret politikker for samfundsansvar, herunder for miljø, klima og menneskerettigheder i overensstemmelse med årsregnskabslovens § 99a.

Måltal for det underrepræsenterede køn

Virksomhedens politik i relation til det underrepræsenterede køn er, at selskabet ansætter medarbejdere alene baseret på kvalifikationer og ikke køn. Tide Bus Danmark A/S har en langsigtet strategi om, at hvert køn skal være repræsenteret i bestyrelsen via de aktionærvælgte bestyrelsesmedlemmer. Dette har således været opfyldt i 2017.

Virksomhedens ansættelser i rapporteringsperioden er sket i henhold til politikken, ligesom et antal medarbejdere har deltaget i karriereudviklingsforløb.

I forhold til den øvrige ledelsesstab gælder ligeledes, at der alene ansættes efter kvalifikationer og ikke køn. Ved udgangen af 2017 var der således ansat 16 mænd og 5 kvinder i ledelsesniveauer i Tide Bus Danmark A/S.

Andelen af det underrepræsenterede køn er ved udgangen af 2017 højere (23,8%) i forhold til udgangen af 2016 (11,1%).

Ledelsesberetning

I 2017 blev der således ansat 4 mænd og 2 kvinde ud fra de ovenfor anførte kriterier. Den fremadrettede udvikling i andelen af det underrepræsenterede køn afhænger af ansøgernes kvalifikationer uden hensyntagen til køn.

Begivenheder efter balancedagen

Selskabet har efter balancedagen vundet en 8-årig rutebilskontrakt i forbindelse med udbud. Samlet kontraktsum er i størrelsesorden 350-400 mio.kr., og der forventes en samlet investering i 2018 på 30-35 mio.kr. til opfyldelse af kontrakten. Herudover er der ikke efter balancedagen indtruffet forhold, som har væsentlig indflydelse på bedømmelsen af årsrapporten.

Koncernens resultatopgørelse for 2017

	<u>Note</u>	<u>2017 kr.</u>	<u>2016 t.kr.</u>
Nettoomsætning	2	474.181.084	383.934
Andre driftsindtægter	3	10.778.191	0
Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer		(82.347.919)	(74.821)
Andre eksterne omkostninger	4	(72.250.689)	(56.146)
Bruttoresultat		330.360.667	252.967
Personaleomkostninger	5	(283.723.263)	(234.875)
Af- og nedskrivninger	6	(44.769.876)	(36.292)
Driftsresultat		1.867.528	(18.200)
Andre finansielle indtægter	7	402.311	7
Andre finansielle omkostninger	8	(5.986.109)	(3.747)
Resultat før skat		(3.716.270)	(21.940)
Skat af årets resultat	9	745.688	4.894
Årets resultat	10	(2.970.582)	(17.046)

Koncernens balance pr. 31.12.2017

	<u>Note</u>	<u>2017 kr.</u>	<u>2016 t.kr.</u>
Erhvervede lignende rettigheder		3.507.109	3.916
Goodwill		251.237	751
Immaterielle anlægsaktiver	11	3.758.346	4.667
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar		291.220.134	338.071
Indretning af lejede lokaler		65	39
Materielle anlægsaktiver	12	291.220.199	338.110
Anlægsaktiver		294.978.545	342.777
Råvarer og hjælpematerialer		4.650.799	7.683
Aktiver bestemt for salg		5.609.315	0
Varebeholdninger		10.260.114	7.683
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser		21.726.879	19.207
Udskudt skat	13	3.787.467	2.927
Andre tilgodehavender		6.236.866	44.423
Periodeafgrænsningsposter	14	1.895.703	2.627
Tilgodehavender		33.646.915	69.184
Likvide beholdninger		5.465.556	14.572
Omsætningsaktiver		49.372.585	91.439
Aktiver		344.351.130	434.216

Koncernens balance pr. 31.12.2017

	<u>Note</u>	<u>2017 kr.</u>	<u>2016 t.kr.</u>
Virksomhedskapital		2.000.000	1.500
Overført overskud eller underskud		38.483.170	33.675
Egenkapital		40.483.170	35.175
Bankgæld		198.537.141	207.216
Finansielle leasingforpligtelser		15.768.606	19.737
Gæld til kreditinstitutter i øvrigt		9.274.501	12.112
Anden gæld		0	2.548
Periodeafgrænsningsposter	15	5.250.000	0
Langfristede gældsforpligtelser	16	228.830.248	241.613
Kortfristet del af langfristede gældsforpligtelser	16	31.302.986	46.728
Bankgæld		2.986.775	59.252
Leverandører af varer og tjenesteydelser		6.759.041	14.132
Gæld til tilknyttede virksomheder		69.075	1.079
Anden gæld	17	33.219.835	36.237
Periodeafgrænsningsposter	18	700.000	0
Kortfristede gældsforpligtelser		75.037.712	157.428
Gældsforpligtelser		303.867.960	399.041
Passiver		344.351.130	434.216
Begivenheder efter balancedagen	1		
Ikke-indregnede leje- og leasingforpligtelser	20		
Eventualforpligtelser	21		
Pantsætninger og sikkerhedsstillelser	22		
Transaktioner med nærtstående parter	23		
Koncernforhold	24		
Dattervirksomheder	25		

Koncernens egenkapitalopgørelse for 2017

	Virksom- hedskapital kr.	Overført overskud eller underskud kr.	I alt kr.
Egenkapital primo	1.500.000	33.675.362	35.175.362
Kapitalforhøjelse	500.000	7.770.000	8.270.000
Valutakursreguleringer	0	8.390	8.390
Årets resultat	0	(2.970.582)	(2.970.582)
Egenkapital ultimo	2.000.000	38.483.170	40.483.170

Koncernens pengestrømsopgørelse for 2017

	<u>Note</u>	<u>2017 kr.</u>	<u>2016 t.kr.</u>
Driftsresultat		1.875.528	(18.200)
Af- og nedskrivninger		44.769.876	36.292
Ændringer i arbejdskapital	19	34.186.793	(29.722)
Øvrige reguleringer		(10.778.191)	0
Pengestrømme vedrørende primær drift		70.054.006	(11.630)
Modtagne finansielle indtægter		15	7
Betalte finansielle omkostninger		(5.932.352)	(3.454)
Pengestrømme vedrørende drift		64.121.669	(15.077)
Køb mv. af immaterielle anlægsaktiver		0	(4.086)
Køb mv. af materielle anlægsaktiver		(32.131.000)	(224.820)
Salg af materielle anlægsaktiver		29.369.000	37
Pengestrømme vedrørende investeringer		(2.762.000)	(228.869)
Optagelse af lån		24.400.000	205.281
Afdrag på lån mv.		(38.600.888)	(15.994)
Pengestrømme vedrørende finansiering		(14.200.888)	189.287
Ændring i likvider		47.158.781	(54.659)
Likvider primo		(44.680.000)	9.979
Likvider ultimo		2.478.781	(44.680)
Likvider ultimo sammensætter sig af:			
Likvide beholdninger		5.465.556	14.572
Kortfristet gæld til banker		(2.986.775)	(59.252)
Likvider ultimo		2.478.781	(44.680)

Koncernens noter

1. Begivenheder efter balancedagen

Selskabet har efter balancedagen vundet en 8-årig rutebilskontrakt i forbindelse med udbud. Samlet kontraktsum er i størrelsesorden 350-400 mio.kr., og der forventes en samlet investering i 2018 på 30-35 mio.kr. til opfyldelse af kontrakten.

Herudover er der ikke efter balancedagen indtruffet forhold, som har væsentlig indflydelse på bedømmelsen af årsrapporten.

2. Nettoomsætning

Al nettoomsætning i Tide Bus Danmark A/S koncernen stammer fra persontransport og hermed beslægtet virksomhed i Danmark. Herudover angiver koncernen ikke segmentoplysninger, da det er virksomhedens vurdering, at sådanne oplysninger konkurrencemæssigt kan volde betydelig skade for virksomheden.

	2017 kr.	2016 t.kr.
3. Andre driftsindtægter		
Regnskabsmæssig værdi af solgte busser	(5.209.315)	0
Salgspris for solgte busser	15.987.506	0
	10.778.191	0
	2017 kr.	2016 t.kr.
4. Honorar til generalforsamlingsvalgt revisor		
Lovpligtig revision	346.687	192
Andre erklæringsopgaver med sikkerhed	0	25
Skatterådgivning	120.000	120
Andre ydelser	206.289	65
	672.976	402
	2017 kr.	2016 t.kr.
5. Personaleomkostninger		
Gager og lønninger	251.043.891	207.879
Pensioner	20.315.150	16.555
Andre omkostninger til social sikring	11.388.348	9.329
Andre personaleomkostninger	975.874	1.112
	283.723.263	234.875
	732	614
Gennemsnitligt antal fuldtidsansatte medarbejdere		

Koncernens noter

	Ledelses- vederlag 2017 kr.	Ledelses- vederlag 2016 t.kr.
Direktion	1.214.845	0
Bestyrelse	60.000	0
Samlet for ledelseskategorier	0	1.771
	1.274.845	1.771

Der har i 2017 været ansat to direktører. Den generalforsamlingsvalgte bestyrelse modtager ikke vederlag i koncernen, men aflønnes i moderselskabet, hvortil der afregnes for administrationsydelser.

	2017 kr.	2016 t.kr.
6. Af- og nedskrivninger		
Afskrivninger på immaterielle anlægsaktiver	909.068	671
Afskrivninger på materielle anlægsaktiver	44.442.766	35.459
Tab og gevinst ved salg af immaterielle og materielle anlægsaktiver	(581.958)	162
	44.769.876	36.292

	2017 kr.	2016 t.kr.
7. Andre finansielle indtægter		
Valutakursreguleringer	402.296	0
Øvrige finansielle indtægter	15	7
	402.311	7

	2017 kr.	2016 t.kr.
8. Andre finansielle omkostninger		
Finansielle omkostninger fra tilknyttede virksomheder	701.587	0
Renteomkostninger i øvrigt	3.278.863	742
Valutakursreguleringer	87.220	178
Øvrige finansielle omkostninger	1.918.439	2.827
	5.986.109	3.747

Koncernens noter

	2017	2016
	kr.	t.kr.
9. Skat af årets resultat		
Aktuel skat	90.612	0
Ændring af udskudt skat	(860.467)	(4.954)
Regulering vedrørende tidligere år	24.167	60
	(745.688)	(4.894)
	2017	2016
	kr.	t.kr.
10. Forslag til resultatdisponering		
Overført resultat	(2.970.582)	(17.046)
	(2.970.582)	(17.046)
	Erhvervede	Goodwill
	lignende	kr.
	rettigheder	kr.
	kr.	
11. Immaterielle anlægsaktiver		
Kostpris primo	4.085.952	2.502.366
Kostpris ultimo	4.085.952	2.502.366
Af- og nedskrivninger primo	(170.248)	(1.750.656)
Årets afskrivninger	(408.595)	(500.473)
Af- og nedskrivninger ultimo	(578.843)	(2.251.129)
Regnskabsmæssig værdi ultimo	3.507.109	251.237

Koncernens noter

	Andre anlæg, drifts- materiel og inventar kr.	Indretning af lejede lokaler kr.
12. Materielle anlægsaktiver		
Kostpris primo	623.965.302	381.827
Overførsler	(16.476.025)	0
Tilgange	32.130.923	0
Afgange	(184.791.431)	0
Kostpris ultimo	454.828.769	381.827
Af- og nedskrivninger primo	(285.893.940)	(342.856)
Overførsler	11.266.710	0
Årets afskrivninger	(44.403.860)	(38.906)
Tilbageførsel ved afgange	155.422.455	0
Af- og nedskrivninger ultimo	(163.608.635)	(381.762)
Regnskabsmæssig værdi ultimo	291.220.134	65
Ikke ejede aktiver	18.768.161	-
	2017	2016
	kr.	t.kr.
13. Udskudt skat		
Immaterielle anlægsaktiver	37.454	(52)
Materielle anlægsaktiver	(420.715)	(314)
Gældsforpligtelser	(733.380)	(302)
Fremførbare skattemæssige underskud	3.595.108	3.595
Andre skattepligtige midlertidige forskelle	1.309.000	0
	3.787.467	2.927
Bevægelser i året		
Primo	2.927.000	
Indregnet i resultatopgørelsen	860.467	
Ultimo	3.787.467	
Indregnet i balancen:		
	2017	2016
	kr.	t.kr.
Indregnet som aktiv	3.787.467	2.927
Indregnet som forpligtelse	0	0
	3.787.467	2.927

Koncernens noter

Ikke indregnet udskudte skatteaktiver vedrørende fremførbare underskud udgør pr. 31.12.2017 i alt 3.080 t.kr., hvilket er samme beløb som pr. 31.12.2016.

Det er ledelsens forventning, at det indregnede skattemæssige underskud med en værdi på 3.595 t.kr. kan anvendes inden for en kortere årrække, som forventeligt vil være de kommende 3-5 år på baggrund af forventningerne til de kommende års resultater. Der er derudover ikke tillagt særlige forudsætninger til grund for værdiansættelsen af udskudte skatteaktiver.

14. Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter består af forudbetalte omkostninger vedrørende leasing, forsikringer, løn mv.

15. Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter består af modtaget tilskud, der indtægtsføres i takt med, at tilhørende forpligtelser udgiftsføres afholdes.

	Forfald inden for 12 måneder 2017 kr.	Forfald inden for 12 måneder 2016 t.kr.	Forfald efter 12 måneder 2017 kr.	Restgæld efter 5 år kr.
16. Langfristede gældsforpligtelser				
Bankgæld	24.548.379	37.026	198.537.141	94.927.287
Finansielle leasingforpligtelser	3.968.261	4.448	15.768.606	0
Gæld til kreditinstitutter i øvrigt	2.786.346	2.707	9.274.501	0
Anden gæld	0	2.547	0	0
Periodeafgrænsningsposter	0	0	5.250.000	1.750.000
	31.302.986	46.728	228.830.248	96.677.287

	2017 kr.	2016 t.kr.
17. Anden gæld		
Moms og afgifter	5.275.933	5.295
Skyldig løn, A-skat, sociale bidrag m.m.	6.265.526	6.635
Feriepengeforpligtelser	16.590.994	14.931
Andre skyldige omkostninger	5.087.382	9.376
	33.219.835	36.237

18. Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter består af modtaget tilskud, der indtægtsføres i takt med, at tilhørende forpligtelser udgiftsføres afholdes.

Koncernens noter

	2017	2016
	kr.	t.kr.
19. Ændring i arbejdskapital		
Ændring i varebeholdninger	3.194.465	62
Ændring i tilgodehavender	36.398.552	(43.184)
Ændring i leverandørgæld mv.	(5.406.224)	13.400
	34.186.793	(29.722)

	2017	2016
	kr.	t.kr.
20. Ikke-indregnede leje- og leasingforpligtelser		
Forpligtelser i henhold til leje- eller leasingkontrakter med tredjemand frem til udløb	25.938.225	30.194

Udløb er i ovenstående defineret som kortest mulig opsigelsesvarsel.

21. Eventualforpligtelser

Der er stillet garanti for 38.205 t.kr. overfor kontraktsparter for eventuel misligholdelse.

22. Pantsætninger og sikkerhedsstillelser

Til sikkerhed for bankgæld er deponeret ejerpantebreve nom. 200.594 t.kr. i andre anlæg, driftsmateriel og inventar.

Den regnskabsmæssige værdi af pantsatte andre anlæg, driftsmateriel og inventar udgør 232.848 kr.

Andre anlæg mv. er finansieret ved finansiel leasing. Den regnskabsmæssige værdi af finansielt leasede aktiver udgør 18.768 kr.

Moderselskabet har overfor bankforbindelse stillet selvskyldnerkaution overfor alt mellemværende med Tide AS.

	Moder- virksomhed
	kr.
23. Transaktioner med nærtstående parter	
Serviceydelser (udgifter)	5.092.452
Finansielle udgifter	701.587
Gældsforpligtelser	69.075

Koncernens noter

24. Koncernforhold

Navn og hjemsted for modervirksomheden, der udarbejder koncernregnskab for den største koncern:
Folke Hermansen AS, Stavanger, Norge

Navn og hjemsted for modervirksomheden, der udarbejder koncernregnskab for den mindste koncern:
Tide AS, Bergen, Norge

De udenlandske koncernregnskaber kan rekvireres på hjemmesiderne www.tide.no.

	<u>Hjemsted</u>	<u>Rets- form</u>	<u>Ejer- andel %</u>
25. Dattervirksomheder			
Rutebilselskabet Haderslev A/S	Haderslev	A/S	100,0
RH Leasing IV ApS 1)	Haderslev	ApS	100,0
Tide Leasing 2009 ApS	Odense	ApS	100,0
Tide Leasing 2013 ApS	Odense	ApS	100,0
Tide Leasing 2016 ApS	Odense	ApS	100,0
Tide Bus GmbH	Flensburg	GmbH	100,0
RH Transport Leasing GmbH	Flensburg	GmbH	100,0
Tide Leasing 2017 ApS	Odense	ApS	100,0
Tide Leasing Danmark 2012 ApS	Odense	ApS	100,0

1) Ejet via Rutebilselskabet Haderslev A/S

Modervirksomhedens resultatopgørelse for 2017

	<u>Note</u>	<u>2017 kr.</u>	<u>2016 t.kr.</u>
Nettoomsætning	2	384.456.984	261.556
Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer		(90.436.616)	(68.840)
Andre eksterne omkostninger		(63.396.311)	(44.342)
Bruttoresultat		230.624.057	148.374
Personaleomkostninger	3	(233.490.078)	(169.057)
Af- og nedskrivninger	4	(8.322.716)	(8.194)
Driftsresultat		(11.188.737)	(28.877)
Indtægter af kapitalandele i tilknyttede virksomheder		6.724.182	5.512
Andre finansielle indtægter	5	978.842	2.251
Andre finansielle omkostninger	6	(2.387.757)	(2.589)
Resultat før skat		(5.873.470)	(23.703)
Skat af årets resultat	7	2.902.888	6.657
Årets resultat	8	(2.970.582)	(17.046)

Modervirksomhedens balance pr. 31.12.2017

	<u>Note</u>	<u>2017 kr.</u>	<u>2016 t.kr.</u>
Erhvervede lignende rettigheder		3.507.109	3.916
Immaterielle anlægsaktiver	9	3.507.109	3.916
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar		27.142.041	29.980
Materielle anlægsaktiver	10	27.142.041	29.980
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder		50.724.961	42.073
Finansielle anlægsaktiver	11	50.724.961	42.073
Anlægsaktiver		81.374.111	75.969
Råvarer og hjælpematerialer		3.993.572	5.855
Varebeholdninger		3.993.572	5.855
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser		19.657.802	17.004
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder		14.127.661	58.731
Udskudt skat	12	7.063.392	10.124
Andre tilgodehavender		5.355.360	7.228
Periodeafgrænsningsposter	13	1.499.344	2.103
Tilgodehavender		47.703.559	95.190
Likvide beholdninger		1.473.078	8.766
Omsætningsaktiver		53.170.209	109.811
Aktiver		134.544.320	185.780

Modervirksomhedens balance pr. 31.12.2017

	<u>Note</u>	<u>2017 kr.</u>	<u>2016 t.kr.</u>
Virksomhedskapital	14	2.000.000	1.500
Reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode		39.520.838	31.169
Overført overskud eller underskud		(1.037.668)	2.506
Egenkapital		40.483.170	35.175
Hensættelser vedrørende tilknyttede virksomheder	15	2.614.013	439
Hensatte forpligtelser		2.614.013	439
Bankgæld		0	10.200
Finansielle leasingforpligtelser		15.768.606	19.737
Periodeafgrænsningsposter	16	5.250.000	0
Langfristede gældsforpligtelser	17	21.018.606	29.937
Kortfristet del af langfristede gældsforpligtelser	17	3.968.261	17.998
Bankgæld		2.986.775	59.252
Leverandører af varer og tjenesteydelser		5.091.237	6.668
Gæld til tilknyttede virksomheder		32.423.218	8.182
Anden gæld	18	25.259.040	28.129
Periodeafgrænsningsposter	19	700.000	0
Kortfristede gældsforpligtelser		70.428.531	120.229
Gældsforpligtelser		91.447.137	150.166
Passiver		134.544.320	185.780
Begivenheder efter balancedagen	1		
Ikke-indregnede leje- og leasingforpligtelser	20		
Eventualforpligtelser	21		
Pantsætninger og sikkerhedsstillelser	22		
Nærtstående parter med bestemmende indflydelse	23		
Transaktioner med nærtstående parter	24		

Modervirksomhedens egenkapitalopgørelse for 2017

	Virksom- hedskapital kr.	Reserve for netto- opskrivning efter indre værdi- metode kr.	Overført overskud eller underskud kr.	I alt kr.
Egenkapital primo	1.500.000	31.169.000	2.506.362	35.175.362
Kapitalforhøjelse	500.000	0	7.770.000	8.270.000
Valutakursreguleringer	0	0	8.390	8.390
Årets resultat	0	8.351.838	(11.322.420)	(2.970.582)
Egenkapital ultimo	2.000.000	39.520.838	(1.037.668)	40.483.170

Modervirksomhedens noter

1. Begivenheder efter balancedagen

Selskabet har efter balancedagen vundet en 8-årig rutebilskontrakt i forbindelse med udbud. Samlet kontraktsum er i størrelsesorden 350-400 mio.kr., og der forventes en samlet investering i 2018 på 30-35 mio.kr. til opfyldelse af kontrakten.

Herudover er der ikke efter balancedagen indtruffet forhold, som har væsentlig indflydelse på bedømmelsen af årsrapporten.

2. Nettoomsætning

Al nettoomsætning i Tide Bus Danmark A/S koncernen stammer fra persontransport og hermed beslægtet virksomhed i Danmark. Herudover angiver koncernen ikke segmentoplysninger, da det er virksomhedens vurdering, at sådanne oplysninger konkurrencemæssigt kan volde betydelig skade for virksomheden.

	2017 kr.	2016 t.kr.
3. Personaleomkostninger		
Gager og lønninger	205.715.615	148.558
Pensioner	16.707.518	11.889
Andre omkostninger til social sikring	10.514.977	8.084
Andre personaleomkostninger	551.968	526
	233.490.078	169.057
Gennemsnitligt antal fuldtidsansatte medarbejdere	599	439

	Ledelses- vederlag 2017 kr.	Ledelses- vederlag 2016 t.kr.
Direktion	1.214.845	0
Bestyrelse	60.000	0
Samlet for ledelseskategorier	0	1.771
	1.274.845	1.771

Der har i 2017 været ansat to direktører. Den generalforsamlingsvalgte bestyrelse modtager ikke vederlag i selskabet, men aflønnes i moderselskabet, hvortil der afregnes for administrationsydelse.

Modervirksomhedens noter

	2017 kr.	2016 t.kr.
4. Af- og nedskrivninger		
Afskrivninger på immaterielle anlægsaktiver	408.595	170
Afskrivninger på materielle anlægsaktiver	8.496.079	7.902
Tab og gevinst ved salg af immaterielle og materielle anlægsaktiver	(581.958)	122
	8.322.716	8.194
	2017 kr.	2016 t.kr.
5. Andre finansielle indtægter		
Finansielle indtægter fra tilknyttede virksomheder	831.613	2.251
Valutakursreguleringer	147.229	0
	978.842	2.251
	2017 kr.	2016 t.kr.
6. Andre finansielle omkostninger		
Finansielle omkostninger fra tilknyttede virksomheder	1.047.204	425
Renteomkostninger i øvrigt	10	4
Valutakursreguleringer	11.098	86
Øvrige finansielle omkostninger	1.329.445	2.074
	2.387.757	2.589
	2017 kr.	2016 t.kr.
7. Skat af årets resultat		
Ændring af udskudt skat	(3.060.058)	(4.376)
Regulering vedrørende tidligere år	0	(259)
Refusion i sambeskatning	157.170	(2.022)
	(2.902.888)	(6.657)
	2017 kr.	2016 t.kr.
8. Forslag til resultatdisponering		
Overført til reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode	8.351.838	3.733
Overført resultat	(11.322.420)	(20.779)
	(2.970.582)	(17.046)

Modervirksomhedens noter

	Erhvervede lignende rettigheder kr.
9. Immaterielle anlægsaktiver	
Kostpris primo	4.085.952
Kostpris ultimo	4.085.952
Af- og nedskrivninger primo	(170.248)
Årets afskrivninger	(408.595)
Af- og nedskrivninger ultimo	(578.843)
Regnskabsmæssig værdi ultimo	3.507.109
	Andre anlæg, drifts- materiel og inventar kr.
10. Materielle anlægsaktiver	
Kostpris primo	109.826.192
Tilgange	5.811.664
Afgange	(45.375.974)
Kostpris ultimo	70.261.882
Af- og nedskrivninger primo	(79.845.674)
Årets afskrivninger	(8.496.079)
Tilbageførsel ved afgange	45.221.912
Af- og nedskrivninger ultimo	(43.119.841)
Regnskabsmæssig værdi ultimo	27.142.041
Ikke ejede aktiver	18.768.161

Modervirksomhedens noter

	Kapital- andele i tilknyttede virk- somheder kr.	
11. Finansielle anlægsaktiver		
Kostpris primo		10.903.860
Valutakursreguleringer		263
Tilgange		300.000
Kostpris ultimo		11.204.123
Opskrivninger primo		31.168.597
Valutakursreguleringer		8.127
Afskrivninger på goodwill		(500.473)
Andel af årets resultat		7.224.666
Kapitalandele med negativ indre værdi nedskrevet over tilgodehavender		12.604
Kapitalandele med negativ indre værdi overført til hensatte forpligtigelser		1.607.317
Opskrivninger ultimo		39.520.838
Regnskabsmæssig værdi ultimo		50.724.961
Indregnet koncerngoodwill med regnskabsmæssig værdi på 250 t.kr.		
	2017	2016
	kr.	t.kr.
12. Udskudt skat		
Immaterielle anlægsaktiver	37.454	(52)
Materielle anlægsaktiver	1.272.437	1.078
Gældsforpligtelser	(732.366)	(313)
Fremførbare skattemæssige underskud	5.176.867	9.411
Andre skattepligtige midlertidige forskelle	1.309.000	0
	7.063.392	10.124
Bevægelser i året		
Primo	10.123.450	
Indregnet i resultatopgørelsen	(3.060.058)	
Ultimo	7.063.392	
Indregnet i balancen:		
	2017	2016
	kr.	t.kr.
Indregnet som aktiv	7.073.966	10.124
Indregnet som forpligtelse	0	0
	7.073.966	10.124

Modervirksomhedens noter

Ikke indregnet udskudte skatteaktiver vedrørende fremførbare underskud udgør pr. 31.12.2017 i alt 3.080 t.kr., hvilket er samme beløb som pr. 31.12.2016.

Det er ledelsens forventning, at det indregnede skattemæssige underskud med en værdi på 5.177 t.kr. kan anvendes inden for en kortere årrække, som forventeligt vil være de kommende 3-5 år på baggrund af forventningerne til de kommende års resultater. Der er derudover ikke tillagt særlige forudsætninger til grund for værdiansættelsen af udskudte skatteaktiver.

13. Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter udgøres af forudbetalte omkostninger vedrørende leasing, forsikringer, løn mv.

	<u>Antal</u>	<u>Pålydende værdi kr.</u>	<u>Nominal værdi kr.</u>
14. Virksomhedskapital			
Ordinære aktier	20.000	100	2.000.000
	20.000		2.000.000

15. Hensættelser vedrørende tilknyttede virksomheder

Hensættelser består af forpligtelse til dækning af datterselskabs negative indre værdi.

16. Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter består af modtaget tilskud, der indtægtsføres i takt med, at tilhørende forpligtelser udgiftsføres afholdes.

	<u>Forfald inden for 12 måneder 2017 kr.</u>	<u>Forfald inden for 12 måneder 2016 t.kr.</u>	<u>Forfald efter 12 måneder 2017 kr.</u>	<u>Restgæld efter 5 år kr.</u>
17. Langfristede gældsforpligtelser				
Bankgæld	0	13.550	0	0
Finansielle leasingforpligtelser	3.968.261	4.448	15.768.606	0
Periodeafgrænsningsposter	0	0	5.250.000	1.750.000
	3.968.261	17.998	21.018.606	1.750.000

	<u>2017 kr.</u>	<u>2016 t.kr.</u>
18. Anden gæld		
Moms og afgifter	3.173.018	4.349
Skyldig løn, A-skat, sociale bidrag m.m.	5.480.816	5.172
Feriepengeforpligtelser	14.204.905	11.388
Andre skyldige omkostninger	2.400.301	7.220
	25.259.040	28.129

Modervirksomhedens noter

19. Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter består af modtaget tilskud, der indtægtsføres i takt med, at tilhørende forpligtelser udgiftsføres afholdes.

	2017 kr.	2016 t.kr.
20. Ikke-indregnede leje- og leasingforpligtelser		
Forpligtelser i henhold til leje- eller leasingkontrakter med tredjemand frem til udløb	25.938.225	27.685
Forpligtelser i henhold til leje- eller leasingkontrakter med tilknyttede virksomheder frem til udløb	9.117.577	9.673

Udløb er i ovenstående defineret som kortest mulig opsigelsesvarsel.

21. Eventualforpligtelser

Der er stillet garanti for 38.205 t.kr. overfor kontraktsparter for eventuel misligholdelse.

Selskabet er administrationsselskab i en dansk sambeskatning. Selskabet hæfter derfor i henhold til selskabsskattelovens regler herom for indkomstskatter mv. for de sambeskattede selskaber og ligeledes for eventuelle forpligtelser til at indeholde kildeskat på renter, royalties og udbytter for de sambeskattede selskaber.

Moderselskabet har afgivet støtteerklæringer overfor helejede datterselskaber.

22. Pantsætninger og sikkerhedsstillelser

Andre anlæg mv. er finansieret ved finansiel leasing. Den regnskabsmæssige værdi af finansielt leasede aktiver udgør 18.768 t.kr.

Sikkerhedsstillelser over for dattervirksomheder og tilknyttede virksomheder

Virksomheden har over for virksomhedens bankforbindelse afgivet erklæring om udbyttebegrænsning.

Virksomheden hæfter solidarisk med fællesregistrerede, tilknyttede virksomheder for den samlede momsforpligtelse.

Moderselskabet har overfor bankforbindelse stillet selvskyldnerkaution overfor alt mellemværende med Rutebilselskabet Haderslev A/S, Tide Leasing 2016 ApS, Tide Leasing 2017 ApS og Tide AS.

23. Nærtstående parter med bestemmende indflydelse

Tide AS, Møllendalsveien 1A, 5009 Bergen, Norge ejer alle aktier i virksomheden og har dermed bestemmende indflydelse på dette.

Modervirksomhedens noter

	Moder- virksomhed kr.	Dattervirk- somheder kr.
24. Transaktioner med nærtstående parter		
Serviceydelser (indtægter)	0	3.447.576
Serviceydelser (udgifter)	5.092.452	34.770.275
Finansielle indtægter	0	831.613
Finansielle udgifter	672.496	374.708
Tilgodehavender	0	14.127.661
Gældsforpligtelser	69.075	32.354.143

Anvendt regnskabspraksis

Regnskabsklasse

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for store virksomheder i regnskabsklasse C (stor).

Årsregnskabet er aflagt efter samme regnskabspraksis som sidste år.

Generelt om indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det som følge af en tidligere begivenhed er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde virksomheden, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når virksomheden som følge af en tidligere begivenhed har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå virksomheden, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Måling efter første indregning sker som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige risici og tab, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

I resultatopgørelsen indregnes indtægter, i takt med at de indtjenes, mens omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret.

Koncernregnskabet

Koncernregnskabet omfatter modervirksomheden og de virksomheder (dattervirksomheder), som kontrolleres af modervirksomheden. Modervirksomheden anses for at have kontrol, når den direkte eller indirekte ejer mere end 50% af stemmerettighederne eller på anden måde kan udøve eller faktisk udøver bestemmende indflydelse. Virksomheder, hvori koncernen direkte eller indirekte besidder mellem 20% og 50% af stemmerettighederne og udøver betydelig, men ikke bestemmende indflydelse, betragtes som associerede virksomheder.

Konsolideringsprincipper

Koncernregnskabet udarbejdes på grundlag af regnskaber for modervirksomheden og dens dattervirksomheder. Udarbejdelse af koncernregnskabet sker ved sammenlægning af regnskabsposter af ensartet karakter. Ved konsolideringen foretages eliminering af koncerninterne indtægter og omkostninger, interne mellemværender og udbytter samt fortjenester og tab ved transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder. De regnskaber, der anvendes til brug for konsolideringen, udarbejdes i overensstemmelse med koncernens regnskabspraksis.

I koncernregnskabet indregnes dattervirksomhedernes regnskabsposter 100%. Minoritetsinteressernes forholdsmæssige andel af resultatet og nettoaktiverne præsenteres som særskilte poster i henholdsvis resultatopgørelsen og balancen.

Anvendt regnskabspraksis

Kapitalandele i dattervirksomheder udlignes med den forholdsmæssige andel af dattervirksomhedernes nettoaktiver på overtagelsestidspunktet opgjort til dagsværdi.

Virksomhedssammenslutninger

Nyerhvervede eller nystiftede virksomheder indregnes i koncernregnskabet fra henholdsvis overtagelsestidspunktet og stiftelsestidspunktet. Solgte eller afviklede virksomheder indregnes i den konsoliderede resultatopgørelse frem til henholdsvis afståelsestidspunktet og afviklingstidspunktet.

Ved køb af nye virksomheder anvendes overtagelsesmetoden, hvorefter de nytilkøbte virksomheders identificerbare aktiver og forpligtelser måles til dagsværdi på overtagelsestidspunktet. Der hensættes til dækning af omkostninger ved besluttede og offentliggjorte omstruktureringer i den erhvervede virksomhed i forbindelse med overtagelsen. Der tages hensyn til skatteeffekten af de foretagne omvurderinger.

Positive forskelsbeløb (goodwill) mellem kostprisen for den erhvervede kapitalandel og dagsværdien af de overtagne aktiver og forpligtelser indregnes under immaterielle anlægsaktiver og afskrives systematisk over resultatopgørelsen efter en individuel vurdering af brugstiden, dog maksimalt 20 år. Negative forskelsbeløb (negativ goodwill), der modsvarer en forventet ugunstig udvikling i de pågældende virksomheder, indregnes i balancen som en særskilt periodeafgrænsningspost og indregnes i resultatopgørelsen, i takt med at den ugunstige udvikling realiseres.

Fortjeneste eller tab ved afhændelse af kapitalandele

Fortjeneste eller tab ved afhændelse eller afvikling af dattervirksomheder opgøres som forskellen mellem salgssummen eller afviklingssummen og den regnskabsmæssige værdi af nettoaktiverne på henholdsvis afhændelses- og afviklingstidspunktet, inklusive ikke afskrevet goodwill samt forventede omkostninger til salg eller afvikling.

Omregning af fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes ved første indregning til transaktionsdagens kurs. Tilgodehavender, gældsforpligtelser og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, omregnes til balancedagens valutakurs. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på henholdsvis betalingsdagen og balancedagen, indregnes i resultatopgørelsen som finansielle poster. Materielle og immaterielle anlægsaktiver, varebeholdninger og andre ikke-monetære aktiver, der er købt i fremmed valuta, omregnes til historiske kurser.

Resultatopgørelse

Nettoomsætning

Nettoomsætning ved salg af tjenesteydelser indregnes i resultatopgørelsen når levering til køber har fundet sted. Nettoomsætning indregnes eksklusive moms, afgifter og rabatter i forbindelse med salget og måles til salgsværdien af det fastsatte vederlag.

Andre driftsindtægter

Andre driftsindtægter omfatter indtægter af sekundær karakter set i forhold til virksomhedens hovedaktivitet, herunder gevinster ved salg af materielle anlægsaktiver.

Anvendt regnskabspraksis

Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer

Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer omfatter regnskabsårets forbrug af råvarer og hjælpematerialer efter regulering for forskydning i beholdninger af disse varer mv. fra primo til ultimo. I posten indgår eventuelt svind og sædvanlige nedskrivninger af de pågældende lagerbeholdninger.

Andre eksterne omkostninger

Andre eksterne omkostninger omfatter omkostninger, der vedrører virksomhedens primære aktiviteter, herunder lokaleomkostninger, kontorholdsomkostninger, salgsfremmende omkostninger mv. I posten indgår endvidere nedskrivninger af tilgodehavender indregnet under omsætningsaktiver.

Personaleomkostninger

Personaleomkostninger omfatter løn og gager såvel som omkostninger til social sikring, pensioner o.l. for virksomhedens medarbejdere.

Af- og nedskrivninger

Af- og nedskrivninger af materielle og immaterielle anlægsaktiver består af regnskabsårets af- og nedskrivninger opgjort ud fra henholdsvis de fastsatte restværdier og brugstider for de enkelte aktiver og gennemførte nedskrivningstest og af gevinster og tab ved salg af materielle og immaterielle anlægsaktiver.

Andre finansielle indtægter

Andre finansielle indtægter består af modtagne udbytter o.l. fra andre værdipapirer og kapitalandele, renteindtægter, herunder renteindtægter fra tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder, nettokursgevinster vedrørende værdipapirer, gæld og transaktioner i fremmed valuta, amortisering af finansielle indtægter samt godtgørelser under acontoskatteordningen mv.

Andre finansielle omkostninger

Andre finansielle omkostninger består af renteomkostninger, herunder renteomkostninger fra gæld til tilknyttede virksomheder, nettokurstab vedrørende værdipapirer, gæld og transaktioner i fremmed valuta, amortisering af finansielle forpligtelser samt tillæg under acontoskatteordningen mv.

Skat

Årets skat, der består af årets aktuelle skat og ændring af udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer direkte på egenkapitalen.

Modervirksomheden er sambeskattet med alle danske dattervirksomheder og andre koncernforbundne danske virksomheder. Den aktuelle danske selskabsskat fordeles mellem de sambeskattede virksomheder i forhold til disses skattepligtige indkomster (fuld fordeling med refusion vedrørende skattemæssige underskud).

Balance

Goodwill

Goodwill afskrives lineært over den vurderede brugstid, der fastlægges på baggrund af ledelsens erfaringer inden for de enkelte forretningsområder. Afskrivningsperioden udgør 5 år.

Anvendt regnskabspraksis

Goodwill nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Immaterielle rettigheder mv.

Immaterielle rettigheder mv. omfatter erhvervede lignende rettigheder i form af kontraktsrettigheder.

Erhvervede immaterielle rettigheder måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Erhvervede lignende rettigheder afskrives over aftaleperioden, dog maksimalt 10 år.

Immaterielle rettigheder mv. nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Materielle anlægsaktiver

Materielle anlægsaktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen, omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen og omkostninger til klargøring af aktivet indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Afskrivningsgrundlaget er kostpris med fradrag af forventet restværdi efter afsluttet brugstid. Der foretages lineære afskrivninger baseret på følgende vurdering af aktivernes forventede brugstider:

Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	1-12 år
Indretning af lejede lokaler	5 år

For indretning af lejede lokaler og aktiver omfattet af finansielle leasingaftaler udgør afskrivningsperioden maksimalt aftaleperioden.

Materielle anlægsaktiver nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder indregnes og måles i modervirksomheden efter den indre værdis metode (equity-metoden). Dette indebærer, at kapitalandelene måles til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi med tillæg eller fradrag af henholdsvis uafskrevet positiv og negativ goodwill og med fradrag eller tillæg af urealiserede koncerninterne fortjenester og tab.

Tilknyttede virksomheder med negativ regnskabsmæssig indre værdi måles til 0 kr., og et eventuelt tilgodehavende hos disse virksomheder nedskrives med moderselskabets andel af den negative indre værdi, hvis det vurderes uerholdeligt. Hvis den regnskabsmæssige negative indre værdi overstiger tilgodehavendet, indregnes det resterende beløb under hensatte forpligtelser, hvis modervirksomheden har en retlig eller faktisk forpligtelse til at dække den pågældende virksomheds forpligtelser.

Nettoopskrivning af kapitalandele i tilknyttede virksomheder overføres i forbindelse med resultatdisponeringen til reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode under egenkapitalen.

Anvendt regnskabspraksis

Goodwill opgøres som forskellen mellem kostprisen for kapitalandelene og dagsværdien af de overtagne aktiver og forpligtelser. Goodwill afskrives over den forventede brugstid, som er 5 år.

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris, opgjort efter FIFO-metoden, eller nettorealiseringsværdi, hvor denne er lavere.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen med tillæg af hjemtagelsesomkostninger. Kostprisen for fremstillede varer og varer under fremstilling omfatter omkostninger til råvarer, hjælpematerialer og direkte løn.

Nettorealiseringsværdi for varebeholdninger opgøres som forventet salgspris med fradrag af færdiggørelsesomkostninger og omkostninger, der skal afholdes for at effektuere salget.

Aktiver bestemt for salg

Aktiver bestemt for salg måles til nettorealiseringsværdi, som opgøres som forventet salgspris med fradrag af omkostninger der skal afholdes for at effektuere salget.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominel værdi, med fradrag af nedskrivninger til imødegåelse af forventede tab.

Udskudt skat

Udskudt skat indregnes af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier af aktiver og forpligtelser, hvor den skattemæssige værdi af aktiverne opgøres med udgangspunkt i den planlagte anvendelse af det enkelte aktiv.

Udskudte skatteaktiver, herunder skatteværdien af fremførselsberettigede, skattemæssige underskud, indregnes i balancen med den værdi, aktivet forventes at kunne realiseres til, enten ved modregning i udskudte skatteforpligtelser eller som nettoskatteaktiver.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter afholdte omkostninger, der vedrører efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Likvide beholdninger

Likvide beholdninger omfatter kontante beholdninger og bankindeståender.

Leasingforpligtelser

Leasingforpligtelser vedrørende finansielt leasede aktiver indregnes i balancen som gældsforpligtelser og måles på tidspunktet for indgåelse af kontrakten til nutidsværdien af de fremtidige leasingydelse. Efter første

Anvendt regnskabspraksis

indregning måles leasingforpligtelserne til amortiseret kostpris. Forskellen mellem nutidsværdien og den nominelle værdi af leasingydelse indregnes i resultatopgørelsen over kontrakternes løbetid som en finansiel omkostning.

Operationelle leasingaftaler

Leasingydelser vedrørende operationelle leasingaftaler indregnes lineært i resultatopgørelsen over leasingperioden.

Andre finansielle forpligtelser

Andre finansielle forpligtelser måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til nominal værdi.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under forpligtelser omfatter modtagne indtægter til resultatføring i efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Pengestrømsopgørelsen

Pengestrømsopgørelsen viser pengestrømme vedrørende drift, investeringer og finansiering samt likviderne ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrømme vedrørende driftsaktiviteter præsenteres efter den indirekte metode og opgøres som driftsresultatet reguleret for ikke-kontante driftsposter, ændring i driftskapital og betalt selskabsskat.

Pengestrømme vedrørende investeringsaktiviteter omfatter betalinger i forbindelse med køb og salg af virksomheder, aktiviteter og finansielle anlægsaktiver samt køb, udvikling, forbedring og salg mv. af immaterielle og materielle anlægsaktiver, herunder anskaffelse af finansielt leasede aktiver.

Pengestrømme vedrørende finansieringsaktiviteter omfatter ændringer i størrelse eller sammensætning af virksomhedskapital og omkostninger forbundet hermed samt optagelse af lån, indgåelse af finansielle leasingaftaler, afdrag på rentebærende gæld, køb af egne aktier og betaling af udbytte.

Likvider omfatter likvide beholdninger fratrukket kortfristet bankgæld i form af driftskredit.